

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea Regulamentului de
înregistrare, sigilare și desigilare a utilajului tehnologic principal utilizat la
fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația
alcoolică de minimum 25 % în volum

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul menționat supra este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul propus vine să asigure realizarea art. 18 alin. (7) din Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 126, art. 197), cu modificările ulterioare.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Părțile interesate în promovarea proiectului respectiv sunt autoritățile de control care nemijlocit participă la procesul de sigilare/desigilare și înregistrare a utilajului tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum și nu în ultimul rând, titularii de licență în domeniul respectiv care solicită înregistrarea utilajului respectiv.

Autoritățile de control la care se face referință supra sunt: Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

În Republica Moldova, la zi, pentru genul de activitate „fabricarea, păstrarea și comercializarea alcoolului etilic și a producției alcoolice” sunt cca 64 deținători de licențe.

La moment, modul de înregistrare, sigilare/desigilare a utilajului tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum este prevăzut în ordinul comun al Ministerului Finanțelor, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerului Economiei nr. 172/245/216 din 28.12.2010 cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerințele la montarea, exploatarea, deservirea tehnică și metrologică a contoarelor de evidență cu memorie fiscală și efectuarea verificării operative la agenții economici producători de alcool etilic, distilate și băuturi alcoolice tari (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 22-24, art. 124), cu modificările ulterioare.

Conform ordinului respectiv, cererea de înregistrare, sigilare, desigilare a utilajului tehnologic este depusă pe adresa Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice de pe lângă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Urmare modificărilor administrative, această entitate astăzi este reprezentată de Agenția

Națională pentru Siguranța Alimentelor, care dispune de un sistem digitalizat și performant ce permite minimizarea acțiunilor agenților economici pentru a obține actele confirmative necesare. Același lucru este similar și pentru alte entități care au fost restructurate, cât și depășirea în timp a majorității din prevederile prevăzute în ordinul prenotat.

Astfel, reieșind din faptul că utilajul tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum nu pot fi puse în funcțiune fără aplicare de sigilii sau nefiind înregistrate, pentru a da o claritate agenților economici producători de alcool etilic și băuturi spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, prin Legea nr. 407/2023 pentru modificarea unor acte normative (prevederi aferente domeniului producției alcoolice) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 45, art. 63) s-a stabilit modul de înregistrare, sigilare și desigilare a utilajului tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, precum și formatul cererii de înregistrare, sigilare și desigilare, inclusiv procedura de examinare.

În acest context, s-a elaborat proiectul care stabilește modul de înregistrare, sigilare și desigilare a utilajului tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum.

Având în vedere tendința permanentă de digitalizare a activităților, cererea agenților economici va fi depusă online prin intermediul Sistemului informațional integrat „e-ANSA”, cu atașarea materialelor necesare, ceea ce permite agenților economici solicitarea serviciilor „la un click distanță”. De asemenea, la solicitarea serviciului dat, agentul economic va cunoaște care sunt condițiile pe care trebuie să le îndeplinească și pașii ce urmează a fi întreprinși de toți actorii implicați în acest proces, ceea ce va permite transparență în activitatea dată.

Pentru a crea o imagine despre activitatea desfășurată în ultimii 3 ani, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a prezentat o informație despre sigilarea/desigilarea utilajului tehnologic principal și înregistrarea/perfectarea utilajului tehnologic principal cu eliberarea certificatelor de înregistrare:

Nr. d/o	Indicator	Perioada, anul		
		2022	2023	2024
1	Numărul proceselor verbale de sigilare	7	7	5
2	Numărul proceselor verbale de desigilare	8	3	1
3	Numărul certificatelor de înregistrare a utilajului (noi), serviciu contra plată, conform HG nr. 90/2019	6	1	3
4	Numărul certificatelor perfectate, serviciu contra plată, conform HG nr. 90/2019	8	2	2

Urmare promovării proiectului propus, va fi necesar de revizuit/abrogat ordinul comun nr. 172/245/216 din 28.12.2010, menționat supra, pentru a permite agenților economici, cât și autorităților de control implicate, acces la acte normative de calitate.

În lipsa unei intervenții a statului, titularii de licență nu vor cunoaște care este modul de sigilare/desigilare și înregistrare a utilajului tehnologic, care este utilajul tehnologic

ce necesită a fi sigilat și înregistrat, atașamentele necesare, ceea ce poate crea dificultăți în procesul dat, cum ar fi imposibilitatea ducerii unei evidențe, fie chiar crearea unor riscuri de falsificare a alcoolului etilic și băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, ceea ce poate duce la evaziune fiscală fără intenție.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Obiectiv

- Excluderea/prevenirea riscului de falsificare a alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, precum și de evaziune fiscală, cât și posibilitatea ducerii unei evidențe corecte a produselor fabricate și comercializate.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Procesul de sigilare și înregistrare a utilajului tehnologic utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum este conceput pentru a preveni riscul de falsificare a producției de alcool etilic și băuturi spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, cât și riscul de evaziune fiscală.

Totodată, reprezentanții organelor de control care sigilează utilajul tehnologic au responsabilitatea de a asigura că toate procedurile sunt efectuate corect și că utilajul corespunde tuturor cerințelor.

Proiectul propus prevede expres cerințele care trebuie să le întrunească agentul economic pentru a putea fi sigilate utilajele tehnologice care sunt utilizate la întreprindere, cât și înregistrarea acestora, modul de depunere a cererilor, forma, atașamentele necesare, cât și pașii pe care trebuie să-i respecte atât organele de control, cât și agentul economic solicitant.

De asemenea, sunt stipulate responsabilitățile agenților economici, care trebuie să asigure că sigiliile rămân intacte și să raporteze imediat orice deteriorare sau manipulare suspectă a acestora autorităților competente.

Aspectele respective oferă posibilitatea ducerii unei evidențe corecte a produselor (alcool etilic și băuturi spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum) fabricate, cât și valoarea accizelor care necesită a fi achitate.

Având în vedere tendința de digitalizare a serviciilor, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a dezvoltat Sistemul informațional integrat „e-ANSA”, prin intermediul căruia vor fi procesate cererile de înregistrare și respectiv eliberarea certificatului/extrasului din registru care confirmă înregistrarea utilajului tehnologic.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost analizate, deoarece alin. (7) art. 18 din Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice prevede expres stabilirea de Guvern a modului de înregistrare, sigilare și desigilare a utilajului tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, precum și formatul cererii de înregistrare, sigilare și desigilare, anexele la cerere și procedura de examinare

a acesteia, ceea ce ne obligă elaborarea unui act normativ care să includă toate aspectele enumerate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impact asupra sectorului public nu a fost identificat, deoarece proiectul dat nu implică acțiuni de reformă structurală sau instituțională, întrucât responsabili pentru înregistrarea și sigilarea utilajului tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum sunt aceleași autorități, ca și în prezent, prin urmare, acest fapt nu atrage după sine funcții sau atribuții suplimentare întru realizarea obiectivului propus.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impact financiar nu a fost identificat, deoarece implementarea proiectului respectiv nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Un impact pozitiv asupra sectorului privat ar fi accesul la serviciile publice. Astfel, la necesitate, agenții economici vor înainta Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor o cerere, cu toate anexele necesare, prin intermediul Sistemului informațional integrat „e-ANSA”, fără necesitatea de a se deplasa la autoritatea respectivă.

4.4. Impactul social

În urma intervenției propuse se vor crea condiții sigure pentru consumatori, având în vedere că prin ducerea evidenței de producere și comercializare a alcoolului etilic și băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, se va exclude riscul punerii pe piață a producției contrafăcute.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Intervenția propusă nu conține prevederi care ar avea impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Intervenția propusă nu conține prevederi care ar avea impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Intervenția propusă nu are impact asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Alte impacturi nu au fost identificate.

Impacturile descrise supra demonstrează oportunitatea intervenției, în primul rând prin faptul că va reduce/preveni riscul falsificării alcoolului etilic și băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, ceea ce duce la protecția consumatorilor, cât și evidența acestor produse, pentru a asigura trasabilitatea, cât și corectitudinea achitării accizelor.

Intervenția propusă nu este o acțiune nouă pentru agenții economici din domeniu și nu va crea cheltuieli de conformare, indiferent de capacitatea întreprinderii, deoarece

proiectul dat doar trece de la reglementarea metodologiei de înregistrare și sigilare/desigilare a utilajului tehnologic principal prin ordin al autorității publice la reglementarea de către Guvern. Reiterăm doar că intervenția propusă vine să dea o claritate asupra modului de înregistrare, sigilare și desigilare a utilajului tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum.

Prin intervenția propusă, chiar și organele de control implicate în acest proces vor avea condiții clare de activitate în procesul de înregistrare și sigilare/desigilare a utilajului tehnologic principal.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul dat nu constituie obiectul unei armonizări a cadrului normativ național cu cel al Uniunii Europene.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

-

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

-

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea proiectului propus a fost plasat pe site-ul web oficial www.particip.gov.md, la data de 10.10.2024 (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-a-elaborarii-proiectului-hotararii-cu-privire-la-aprobarea-metodologiei-de-inregistrare-sigilare-si-desigilare-a-utilajului-tehnologic-principal-utilizat-la-fabricarea-alcoolului-etilic-si-a-bauturilor-spirtoase-cu-concentratia-alcoolica-de-minimum-25-volum/13316>), fiind acordat termenul de 25.10.2024 pentru comentarii și propuneri. Până la finalizarea termenului, comentarii și propuneri nu au parvenit.

După examinarea proiectului în ședința secretarilor generali și înregistrarea acestuia, proiectul, însoțit de nota de fundamentare, a fost plasat spre consultare pe site-ul web oficial www.particip.gov.md, la data de 02.12.2024 (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-organizarea-consultarilor-publice-pe-marginea-proiectului-hotararii-cu-privire-la-aprobarea-metodologiei-de-inregistrare-sigilare-si-desigilare-a-utilajului-tehnologic-principal-utilizat-la-fabricarea-alcoolului-etilic-si-a-bauturilor-spirtoase-cu-concentratia-alcoolica-de-minimum-25-in-volum-numar-unic-1061maia2024/13599>), fiind acordat termenul de 17.12.2024 pentru comentarii și propuneri. Până la finalizarea termenului, comentarii și propuneri nu au parvenit.

De asemenea, prin scrisoarea nr. 14-07/3932 din 03.12.2024, proiectul, însoțit de nota de fundamentare, a fost transmis spre consultare Asociației Producătorilor de Divin și Brandy de Moldova, Asociației producătorilor de băuturi alcoolice tari din Republica

Moldova, SRL „Garma-Grup”, ÎM „Zernoff” SRL și SRL „Monistar”, fiind acordat termenul de 10 zile lucrătoare pentru expunerea pe marginea acestuia. Menționăm că, nimeni din cei enumerați nu a dat curs solicitării.

Totodată, setul de documente a fost transmis de către Cancelaria de Stat spre examinare și avizare Ministerului Finanțelor (inclusiv Serviciul Fiscal de Stat), Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (inclusiv Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor) și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Obiecțiilor și propunerile entităților sus enumerate au fost incluse în sinteză și argumentate.

Nota de fundamentare și proiectul respectiv a fost susținut în ședința Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 10.12.2024.

Proiectul definitivat, însoțit de toate materialele aferente a fost plasat spre consultare pe site-ul web oficial www.particip.gov.md, la data de 30.01.2025 (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-organizarea-consultarilor-publice-pe-marginea-proiectului-definitivat-al-hotararii-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-de-inregistrare-sigilare-si-desigilare-a-utilajului-tehnologic-principal-utilizat-la-fabricarea-alcoolului-etilic-si-a-bauturilor-spirtoase-cu-concentratia-alcoolica-de-minimum-25-in-volum-numar-unic-1061maia2024/13876>), fiind acordat termenul de 07.02.2025 pentru comentarii și propuneri. Până la finalizarea termenului, comentarii și propuneri nu au parvenit.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție – Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG25/10263 din 03.01.2025, prin care se constată următoarele:

„Potrivit notei informative, proiectul are drept scop excluderea/prevenirea riscului de falsificare a alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, precum și de evaziune fiscală, și asigurarea unei evidențe corecte a produselor fabricate și comercializate.

Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitivat al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art. 36 al Legii nr. 100/2017, coroborat art. 28 al Legii nr. 82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art. 8 lit. a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost structurată, potrivit exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art. 30 lit. a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017. Analiza redacției propuse, denotă insuficiența reglementării unor aspecte procedurale aferente:

- examinării cererii de înregistrare a utilajului tehnologic principal/de desigilare;
- inițierii și nemijlocit sigilării utilajului tehnologic în cazul retragerii/neprelungirii licenței, sistării/suspendării activității licențiate a agentului economic.

Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.”

Drept urmare, proiectul a fost definitivat și transmis repetat spre expertiză anticorupție – Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG25/10326 din 07.02.2025, concluzia fiind următoarea:

„Proiectul menționat a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor proiectul are drept scop excluderea/prevenirea riscului de falsificare a alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25 % în volum, precum și de evaziune fiscală, și asigurarea unei evidențe corecte a produselor fabricate și comercializate.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție, fiind emis în acest sens raportul de expertiză anticorupție Nr. EHG25/10263 din 03.01.2025, recomandările înaintate au fost acceptate parțial de către autor. În consecință, a fost solicitată expertiza anticorupție repetată a proiectului prenotat.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit. a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota de fundamentare a proiectului a fost structurată, potrivit exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art. 30 lit. a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Analiza redacției propuse, denotă insuficiența reglementării unor aspecte procedurale aferente inițierii și nemijlocit sigilării utilajului tehnologic în cazul retragerii/neprelungirii licenței, sistării/suspendării activității licențiate a agentului economic. Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.”

Recomandările prezentate au fost luate în considerație.

De asemenea, proiectul a fost supus expertizei juridice (nr. 04/2-378 din 13.01.2025), inclusiv expertizei juridice repetate a proiectului definitivat (04/2-1301 din 10.02.2025).

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea și punerea în aplicare a proiectului dat va impune necesitatea revizuirii/abrogării ordinului comun al Ministerului Finanțelor, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerului Economiei nr. 172/245/216 din 28.12.2010 cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerințele la montarea, exploatarea,

deservirea tehnică și metrologică a contoarelor de evidență cu memorie fiscală și efectuarea verificării operative la agenții economici producători de alcool etilic, distilate și băuturi alcoolice tari.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului respectiv se va iniția odată cu intrarea în vigoare a acestuia, răsfrângându-se asupra tuturor titularii de licență în domeniul respectiv, iar Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Serviciul Fiscal de Stat și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor își vor realiza atribuțiile prin asigurarea executării cererilor titularilor de licență de înregistrare a utilajului tehnologic principal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice și a actului normativ respectiv.

Ministru

Ludmila CATLABUGA